

Norsk Jernbaneklubb

Hovedstyret

Til Representantskapet 20. april 2024

HOVEDSTYRETS ÅRSBERETNING FOR 2023

Hovedstyret, som består av syv medlemmer og to varamedlemmer, ble valgt av representantskapet i henholdsvis oktober 2022 og oktober 2023.

Per Frode Hove	Leder	2022 – 2024
Anders Baalsrud	Nestleder	2023 – 2025
Kåre Pettersen	Kasserer	2023 – 2025
Stein Erik Paulsen	Sekretær	2023 – 2025
Jon Eigil Kvernrød	Styremedlem	2022 – 2024
Kai Hartmann	Styremedlem	2022 – 2024
Åge Lybekbråten	Styremedlem	2023 – 2025
Karsten Specht	Vara styremedlem	2023 – 2025
Jim Hagen Warp	Vara styremedlem	2022 – 2024

Hovedstyrets sammensetning

Varamedlem Håkon Berg Gunnarson ønsket ikke en ny periode av personlige årsaker. Vi ønsker Karsten Specht velkommen som nytt varamedlem i 2023.

Rolf B. Knudsen fortsetter som fondsforvalter for NJK underlagt HS.

Hovedstyrets virksomhet

Hovedstyret har avholdt 6 fysiske styremøter i løpet av året.

I tillegg har det vært løpende kontakt mellom styremedlemmene på e-post, telefon og kommunikasjonsverktøyet Slack.

Styresaker diskuteres fortløpende på Slack, samt i forkant av styremøtene.

Hovedstyret har også faste digitale møter hver torsdag med verktøyet Zoom.

De av Hovedstyrets medlemmer som bor i Osloregionen har også vært til stede når det har vært medlemsmøter på Bryn så langt det har vært mulig.

Også året 2023 har vært et positivt år for NJK.

Vi fikk en liten påplussing i revidert nasjonalbudsjett i juni. Før jul kom så et vedtak om et betydelig løft i støtte til jernbanens kulturminner i 2024 via post 76. Dette vil også falle gunstig ut for NJK, men det gjenstår å se når støttemidlene blir fordelt. Men det betyr at handlefriheten vi opplevde i 2023 blir enda bedre i 2024, selv om også kostnadene våre har økt.

I 2023 fikk vi også formelt opprettet en ny verkstedavdeling på Notodden, som etter hvert kan bidra til at planen om jernbanehistorisk aktivitet på den fredete stasjonen kan vekkes til live igjen.

På andre viktige områder er likevel situasjonen like utløst ved utgangen av året. Arbeidet med å gjenopprette historisk togtrafikk på det nasjonale nettet i regi av NMT / HTAS er like uløst. Nå er det snart gått tre år siden vår teakvognstamme var å se i det norske landskapet. Det er i seg selv et alvorlig varsel om at et kjent kulturminne i det Norske landskapet, og som har vært satt pris på i hele NJKs historie, kan bli borte for godt. Det må påpekes at Norsk jernbanemuseum ikke har klart å levere på sitt opprinnelige oppdrag om å bidra til dette levende kulturminnet, uten at vi her skal gå inn på de underliggende årsakene.

Året for øvrig har vært travelt når det gjelder ulike relasjoner til Bane NOR. Vi har måttet forlate Nyland og er nå uten en "driftsbanegård" i Oslo for NMT. Situasjonen for Eina har også vært i fokus, hvor stikkordet er økt tvil om Einas rolle fremover, blant annet på grunn av tilgjengelighet og store kostnader.

Likevel kan vi være optimister ved inngangen til 2024. Ikke bare på grunn av bedre økonomi, men også fordi vår erfaring med å jobbe kulturpolitisk har skaffet oss et mer synlig ståsted i den kulturpolitiske bevisstheten hos politikere og andre viktige aktører. Og politikerne og andre har blitt varslet om at nå brenner det for jernbanens kulturminner.

Aktivitet overfor Bane NOR EIENDOM

Samarbeidet og den forretningsmessige delen av vår relasjon til BNE har, etter vår mening, fortsatt vært preget av gjensidighet. Vi har inngått og fornyet nye avtaler og, etter vår mening, tilfredsstillende avtaler med BNE. Avtale om lokstallen på Notodden ble inngått senhøsten 2022. NJK fikk i statsbudsjettet for 2023 dekket i overkant av halvparten av våre leieutgifter til BNE for sporleie. NJK har siden 2022 hatt samme meterpris i sporleie som de kommersielle aktørene i jernbanen. Det er NJK sentralt som i 2023 har betalt alle leiene til BNE.

Møtevirksomhet

Norsk Jernbaneklubb (NJK) deltar i "ledernetverket" for de konsoliderte museene der også Museet Gamle Vossebanen (GVB) er medlem.

NJK deltar i Kulturvernforbundets regi, på generalsekretærmøter, møter på stortinget og møter med representanter for regjeringen.

NJKs leder deltar sammen med representanter for jernbanemuseets venner, Bane NOR Eiendom (BNE) og Jernbanedirektoratet (JDir) for tildeling av midler til ulike aktiviteter som NJM fordeler.

NJK har deltatt i Jernbaneforum 2023.

NJK har deltatt i Riksantikvarens (RA) årlige seminar og diverse møter med RA.

NJKs leder og nestleder deltok i overtakelsesbefaring på lokstall Notodden.

NJKs nestleder var på Asker Museum, invitert av to historielag, hvor han holdt foredrag om Drammenbanen.

NJKs leder deltok i NJK Trøndelag sin jubileumsfeiring.

NJK har vært i flere møter med Norsk jernbanemuseum (NJM).

Samarbeidet med Norsk Jernbanemuseum (NJM)

Det har vært få samarbeidsmøter i 2023. Leder av museet sluttet i juni 2023 og NJM har etter det gjennomgått en ekstern revisjon av sin organisasjon. I påvente av denne har det vært liten kontakt med NJM. NJK leide museets stålvogntog til kjøring på Solørbanen i juni 2023 til en pris som vi nok i ettertid ikke vil gjennomføre på nytt. Det er ikke inngått noen ny driftsavtale med NJM i 2023. Noen deponeringsavtaler er endret. El 13 2142 er ikke disponert av NJK i 2023.

HS Styremøter

Minst en gang i året velger hovedstyret (HS) å ha sitt møte utenom Oslo. I 2023 har HS besøkt og hatt møte hos lokalavdeling Rogaland på Mariero utenfor Stavanger, hos lokalavdeling Østfoldbanen på Dilling, hos Krøderbanen og hos lokalavdeling Trøndelag.

Ståle Ualand ønsker HS velkommen til Mariero. Foto: Åge Lybekbråten

Lobbyvirksomhet

NJKs ledelse prøver etter beste evne å benytte regjeringens Hurdalserklæring om historisk jernbanemateriell i sin virksomhet overfor regjering og stortingspolitikere. NJK har vært i møter med statssekretær i Samferdselsdepartementet (SD) og også andre i politikere både i posisjon og i opposisjon for å få frem vårt budskap.

NJK jobber både direkte og ved hjelp av våre samarbeidspartnere mot politikere, andre forvaltningsenheter, JDir, Jernbanetilsynet (JTs) og RA som vi prøver å utnytte til det det er verdt. Vår viktigste samarbeidspartner i 2023 har vært Kulturvernforbundet. Vi har god nytte i den støtte vi får fra dem. NJK er medlem av Kulturvernforbundet.

NJK har vært med å utarbeide begge delrapportene som JDir har utarbeidet om "Bevaring av rullende materiell" sammen med representanter for BaneNOR, JDir, NJM, Museumsbanenettverket og HT AS.

I revidert statsbudsjett for 2023 fikk NJK økt driftsstøtte på henimot 2 MNOK som HS fordelte til forskjellige aktiviteter og avdelinger i NJK.

Det er ikke skjedd noe på Flisa i 2023, dette grunnet Bane NORs ønske om å fjerne veksler inn til lokstallen. NJK har korrespondert med både BaneNOR og RA om saken. Saken ligger for tiden hos RA.

Annen aktivitet

Hovedstyret på besøk hos Flekkefjordbanens Venner i mars 2023.

Foto: Åge Lybekbråten

NJK har sendt inn høringsuttalelse om Verkstedet på Hamar som nedlegges i nær fremtid. NJK har bl.a. påpekt at verkstedet er fredet til jernbaneformål og at man derfor må beholde sportilgangen.

NJK har i samarbeide med Railconsult AS og lokale krefter i Numedalen utarbeidet en tilstandsrapport om Numedalsbanen.

NJK samarbeider med Lokaltrafikkhistorisk forening i Oslo om mulig vognhallprosjekt på Bergermoen i Jevnaker kommune. Jevnaker kommune har tilbudt et område i nær tilknytning til den nedlagte øvre delen av Randsfjordbanen. Etter kommunevalget i 2023 er det nye folk i kommunen så det har tatt tid til å komme i dialog med dem etter det.

Norsk Samferdselshistorisk Senter på Hønefoss har trappet ned en del av sin virksomhet og NJK har i den forbindelse overtatt 2 enheter fra dem, AB 12 24116 og F5678. Begge står fortsatt på Hønefoss stasjon, men skal flyttes til våren. Bane NORs leder på Hønefoss har ingen motforestillinger til at de to sistnevnte blir stående der inntil videre.

NJKs leder har innledet et godt samarbeide med Banesjefen for Bergensbanen og Gjøvikbanen.

Materiellet på Tinnoset og Rjukan har i inneværende år vært utsatt for betydelig hærverk. Enhetene vil bli plukket for deler og deretter fjernet. B68.56 skal bli en del av det eksisterende 68-settet på Notodden og ivaretatt.

Hovedstyret har besøkt Flekkefjordbanens Venner, lokalavdeling Rogaland på Mariero, driftsgruppe Rogaland i Egersund, lokalavdeling Østfold på Dilling, driftsgruppe Gamle Vossebanen, driftsgruppe Krøderbanen og lokalavdeling Trøndelag.

NJKs leder har deltatt i møter med HT AS, lokstallen Mysen, Stiftelsen Krøderbanen og befaringer på Dilling stasjon.

Årsmøte og møter i Representantskapet

Hans Morten Tamnes (t.v.) mottar hederstegnet av leder Per Frode Hove på Representantskapets vårmøte 2023. Foto: Åge Lybekbråten

Under pandemien 2020 - 2022 lærte NJK at det var mulig å avholde digitale Representantskapsmøter.

Selv om gleden var stor våren 2022 over endelig å kunne møtes igjen fysisk på RS, var det også mange som på nytt fikk føle på den lange reiseveien for å delta.

På årets fysiske vårmøte i RS, som ble avholdt på Kulturhuset i Oslo, kom det derfor forslag om en delt løsning hvor vårens møte er fysisk og høstens møte heldigitalt.

Dette ble vedtatt, og dermed kunne klubben høsten 2023 på nytt arrangere et digitalt møte i RS. Gamle kunnskaper ble funnet fram igjen, og høstens RS med valg ble en digital suksess.

Vårmøtet i 2023 tildelte NJKs hederstegn, klubbens høyeste utmerkelse, til Hans Morten Tamnes, Hans Schaefer og Egil Hop.

NJKs sentrale årsmøte for alle medlemmer ble arrangert på Lampeland hotell den 23. april. Reisen til og fra ble arrangert som medlemstur med Norsk jernbanemuseums stålvogntog. Les mer om denne turen i årsberetningen fra NJK Reiser. På årsmøtet deltok 93 medlemmer, og etter møtet ble det servert lunsj på hotellet.

Historiske Togreiser AS

Det har vært liten aktivitet i 2023 grunnet manglende avtaler om kjørelisens, trekkraft og kravene i 4. jernbanepakke om "Entities in Charge of Maintenance" (ECM) Ledelsen har vært i møter med SJT, men har ikke oppnådd noe konkret ennå. HT AS vil følge opp videre aktivitet overfor SJT i 2024 i samarbeide med NJK. Man håper på noe aktivitet høsten 2024, det avhenger av tilgang på trekkraft og kjørelisens.

NJK Hovedstyret er representert i styret for Historiske Tog AS med 2 representanter, NMT er representert med 2 medlemmer i styret. Øvrige 3 medlemmer er uavhengige representanter fra næringslivet som velges på HT AS sin generalforsamling.

Stiftelsen Norsk Jernbanearv (SNJA)

Enhetene DFo 432, Bo 502, Co 770: Vognene er hensatt utendørs på Grovane, dekket av solide presenninger. Formelt er disse vognene nå tilbakeført til stiftelsen Norsk Jernbanearv fra NMT (ifølge deres årsmelding i 2022), noe styret i SNJA har tatt til etterretning. Ny avtale med Stiftelsen Setesdalsbanen og SNJA om hensetting der er under utarbeidelse.

Lok 11 2085 er overført tilbake til SNJA og står nå hensatt bak lokstallen på Hønefoss sammen med 220C 168.

HS oppnevnte i 2023 nytt styre i SNJA: Følgende sitter nå i SNJA-styret: Nestleder NJK Anders Baalsrud, Materiellforvalter SNJA Børge Flatlandsmo, Ole Christian Valderstøen og dommer Einar Thomesen (leder SNJA). NJKs leder, Per Frode Hove, ble valgt til vararepresentant. Håkon Henriksen var ikke på valg i år og fortsetter ut sin periode.

NJKs leder Per Frode Hove i strålende humør foran Flekkefjordbanens motorvogn 86.22 på Sira.

Foto: Anders Baalsrud

Oslo, februar 2024

Norsk Jernbaneklubb
Hovedstyret

Per Frode Hove

Per Frode Hove
leder

Kåre Pettersen

Kåre Pettersen
kasserer

Anders Baalsrud

Anders Baalsrud
nestleder

Stein Erik Paulsen

Stein Erik Paulsen
sekretær

Kai Hartmann

Kai Hartmann
styremedlem

Åge Lybekbråten

Åge Lybekbråten
styremedlem

Jon Eigil Kvernørød

Jon Eigil Kvernørød
styremedlem

Håkon Berg Gunnarson

Håkon Berg Gunnarson
vara styremedlem

Jim Hagen Warp

Jim Hagen Warp
vara styremedlem